

PSYKIATRIAN LISÄKOULUTUSOHJELMA

VANHUSPSYKIATRIA

Psykiatrian erikoislääkäritutkinnon suorittaneille

ja muille soveltavan kliinisen erikoislääkärikoulutuksen suorittaneille (esim. geriatria, yleislääketiede, neurologia, sisätaudit), joilla takanaan n. vuoden palvelu psykiatrian erikoisalalla

TAVOITTEET

Kyseessä on psykiatrian erikoislääkäritutkinnon suorittaneille tarkoitettu lisäkoulutusohjelma. Koulutukseen voidaan hyväksyä myös muun soveltuvan kliinisen erikoislääkärikoulutuksen (esim. geriatria, yleislääketiede, neurologia, sisätaudit) suorittanut henkilö, joka on aiemmin palvellut noin vuoden psykiatrian erikoisalalla. Koulutusohjelman suoritettuaan koulutettava osaa vanhuksen psykiatrisen tutkimuksen ja hoidon eri keskeiset osa-alueet:

- Hallitsee vanhuspsykiatrisen diagnostisen toiminnan, hoidon suunnittelun, potilaan/omaisten informoimisen, ohjaamisen ja tukemisen.
- Kykenee arvioimaan monisairaana ja monilääkityn vanhuksen psykiatrisen hoidon tarpeen ja vaikuttavuuden, erityisesti psyyken lääkkeiden käytön erityisongelmat ikääntyneillä, niiden mahdollisen yhteensopimattomuuden monilääkityksessä ja muiden sairaustilojen kanssa.
- Hallitsee vanhusten psykoterapian ja ryhmätyöskentelyn perusteet hoidossa ja kuntoutuksessa sekä kykenee yhteistyöhön omaisten ja muiden hoitoon osallistuvien kanssa.
- Osaa arvioida vanhuksen psykososiaalisen elämäntilanteen, ympäristön ja terveydentilan vuorovaikutuksen.
- Koulutusohjelmaan osallistuville laaditaan henkilökohtainen koulutussuunnitelma.

KOULUTUKSEN RAKENNE JA SISÄLTÖ

Lisäkoulutuksen voi aloittaa erikoislääkärin tutkinnon suorittamisen jälkeen. Tiedekunnassa rekisteröidään lisäkoulutusohjelmaan erikoislääkäri, jolle koulutuksen vastuuhenkilö on tehnyt yksilöllisen koulutussuunnitelman yhdessä koulutuksessa olevan kanssa.

1. Käytännön palvelu

Lisäkoulutusohjelmien käytännön palvelun kesto on 2 vuotta, josta vähintään 1 vuosi yliopistosairaalassa tai yliopistosairaalaa vastaavassa yliopiston hyväksymässä koulutuspaikassa asianomaisella alalla, jonka kanssa on solmittu koulutussopimus. Lyhin hyväksyttävä koulutusjakso on yksi kuukausi. Koulutuksessa olevalle tulee nimetä henkilökohtainen tutor. Lisäkoulutusohjelmaan sisältyy teoreettista kurssimuotoista koulutusta vähintään 60 tuntia koulutusyksiköiden oman sisäisen viikkokoulutuksen lisäksi. 2 vuoden palvelu suoritetaan erikseen sovittavan ohjelman mukaan, joka sisältää vanhuspsykiatrasta osasto- ja polikliinista palvelua, vanhuspsykiatrasta konsultointia, ikääntyneiden psykoterapiaa sekä työnohjausta. Koulutukseen voi sisältyä 3–6 kuukautta palvelua sisätautien, neurologian tai geriatrian yksikössä. Puolet palvelusta voidaan suorittaa yliopistosairaalan ulkopuolisessa yksikössä, jonka kanssa on solmittu koulutussopimus.

Koulutuksen toteutumisen seurannassa käytetään lokikirjaa ja säännöllistä arviointi- ja palautekeskustelumenettelyä kouluttajan ja koulutettavan välillä.

2. Toimipaikkakoulutus

Toimipaikkakoulutus (37 työviikkoa vuodessa, 2–3 t/vk) sisältää kouluttajana toimivan lääkärin kierrot, ryhmäseminaarit, henkilökohtaisen ohjauksen, potilaskonsultaatiotilaisuudet sekä psykogeriatrian klinikassa että muissa koulutuspaikkoina toimivissa vanhuspsykiatrian yksiköissä.

Myös muissa erikoistumissairaaloissa kuin yliopistosairaalassa työskenteleviltä edellytetään paikan päällä tapahtuvan koulutuksen lisäksi osallistumista myös yliopistollisen keskussairaalan ja yliopiston järjestämiin ryhmäseminaareihin, meetingeihin ja muihin koulutustilaisuuksiin. Koulutettava osallistuu mahdollisuuksien mukaan myös alan tutkimustyöhön. Muun kuin psykiatrian alan erikoislääkärinoikeudet omaava koulutettava osallistuu yliopistosairaalakoulutusvaiheessa psykiatrian erikoislääkärikoulutuksen runkoseminaareihin.

3. Teoreettinen kurssimuotoinen koulutus

Koulutettavan osallistuu koulutusyksikön järjestämään tai hyväksymään alan syventävään koulutukseen vähintään 30 ~~60~~tuntia (valtakunnallisesti järjestetyt koulutuspäivät, työkokoukset, ulkomaiset kongressit).

Kuulusteluvaatimukset

Lisäkoulutusohjelmaan sisältyy kuulustelu. Kuulustelun voi suorittaa viimeisen koulutusvuoden aikana. Vanhuspsykiatrian lisäkoulutusohjelma sisältyy myös Oulun ja Tampereen yliopistojen lääketieteellisten tiedekuntien erikoislääkärikoulutusohjelmiin ja koulutusohjelmien vastuuhenkilöt sopivat kuulusteluvaatimusten valtakunnallisesta yhteneväisyydestä.

Kirjat: viimeisin painos

Lehdet: kolme viimeistä vuosikertaa

Kirjat

1. Busse, Blazer: The American Psychiatric Press Textbook of Geriatric Psychiatry. American Psychiatric Publishing 2009; verkkokirja. Vaihtoehtoisesti
2. Abou-Saleh M, Katona CLE, Kumar A: Principles and Practice of Geriatric Psychiatry. Wiley 2011. Saatavana Google-kirjana.
3. Erkinjuntti, Rinne, Alhainen, Soininen: Muistihäiriöt ja dementia. Duodecim.
4. Jacobson SA, Pies RW, Katz IR: Clinical Manual of Geriatric Psychopharmacology. American Psychiatric Publishing, 2007, verkkokirja.

Lehdet

1. American Journal of Geriatric Psychiatry
2. International Journal of Geriatric Psychiatry
3. International Psychogeriatrics

Lisäksi:

- lainsäädäntö soveltuvin osin (esim. Terveysturvalaki, Vanhuspalvelulaki)
- Käypä hoito —suositukset soveltuvin osin

